

PODSTAWOWY A1-A2

ŚREDNI B1

ZAAWANSOWANY B2-C1

Gramatyka. Pas de problème ! Francuski

SuperMemo

Since 1991

Spis treści

Wstęp (Introduction)	• 5
Rodzajniki (Articles)	• 14
Rzeczowniki i liczba mnoga (Substantifs et pluriel)	• 20
Liczebniki (Adjectifs numéraux)	• 25
Zaimki (Pronoms)	• 31
Przymyki (Prépositions)	• 65
Spójniki (Conjonctions)	• 73
Przymiotniki (Adjectifs)	• 77
Przysłówki (Adverbes)	• 95
Czasowniki (Verbes)	• 103
Składnia (Syntaxe)	• 143
Czasy (Temps)	• 164
Tryb rozkazujący (Impératif)	• 199
Tryb warunkowy (Conditionnel)	• 203

Wstęp (Introduction)

Wymowa

Prononciation

W języku francuskim jest znacznie więcej samogłosek – aż 16, w tym cztery nosowe. Oto samogłoski francuskie pokrywające się z polskimi:

[i]	six sześć, dix dziesięć, Varsovie Warszawa, Paris Paryż
[ɛ] (e otwarte)	sept siedem, treize trzynaście, français francuski
[a]	quatre cztery, Paris Paryż, chat kot
[ɔ] (o otwarte)	quatorze czternaście, Monique Monika, Pologne Polska
[u]	douze dwanaście, bonjour dzień dobry, nous my, vous wy

A teraz samogłoski niewystępujące w języku polskim:

[e] (e zamknięte)	zéro zero, café kawa, métro metro, bébé niemowlę
[o] (o zamknięte)	zéro zero, métro metro, beau piękny, trop za dużo
[y] (jak ü w języku niemieckim)	une jedna, tu ty, occupé zajęty, confiture konfitury
[ø]	deux dwa, vieux stary, feu ogień, bleu niebieski
[œ]	neuf dziewięć, seul sam, veuf wdowiec, peur strach
[ə] (e nieme)	une jedna, quatre cztery, quarante czterdzieści, maintenant teraz wymawia się w mowie bardziej starannej, a w mowie potocznej – opuszcza się
[ɑ] (a tylne)	âme dusza, âne osioł

Akcent

Accent

W języku francuskim akcent wyrazowy (przecisk) przypada zawsze na ostatnią samogłoskę danego wyrazu. Wyjątek stanowi jedynie „e nieme”, jeżeli je wymówimy.

Wyrazy pomocnicze jak zaimki osobowe, przymyki, rodzajniki łączą się w grupę z wyrazami, do których się odnoszą, i nie posiadają samodzielnego akcentu.

je suis – jestem

sur la table – na stole

un Polonais – Polak

Łączenie wyrazów

Liaison

Liaison oznacza łączenie wyrazów w mowie. Zjawisko to istnieje również w języku polskim, choć na ogół nie uświadamiamy sobie tego.

W języku francuskim łączenie międzywyrazowe zachodzi między wyrazem zakończonym na spółgłoskę a wyrazem następnym, który zaczyna się na samogłoskę lub na tzw. **h nieme**, tj. **h**, którego nie wymawia się (a po którym i tak następuje samogłoska). Owym pierwszym wyrazem jest zazwyczaj: rodzajnik, zaimek osobowy, przymimek, spójnik, liczebnik.

Oto przykłady: **_ oznacza łączną wymowę.**

des_Anglais	Anglicy
les_hommes	ludzie
deux_élèves	dwaj uczniowie
neuf_ans	dziewieć lat
quand_il pleut	gdy pada deszcz
chez_elle	u niej
mon_ami	mój przyjaciel
mes_amis	moi przyjaciele

litera	wymowa polska	przykłady
ch	sz	vache krowa, chercher szukać
	k	(rzadko) chrétien chrześcijański
c	s	(przed literami e, i, y) cette ta, ici tutaj, cygne łabędź
	k	(przed literami a, o, u, przed spółgłoskami oraz na końcu wyrazu) coq kogut, cave piwnica, cure troska, cri krzyk, clou gwóźdź, duc książę
	-	czasami c nie wymawia się porc wieprz
ç	s	ça to, leçon lekcja
g	ż	(przed literami e, i, y) rouge czerwony, girafe żyrafa, gymnastique gimnastyka
	g	(przed literami a, o, u oraz spółgłoskami) garçon chłopiec, ragos plotki, Gustave Gustaw, grand duży
gu	g	(przed samogłoskami) guitare gitara, vague fala
	gł	(czasami) linguiste językoznawca
gn	ń	Pologne Polska, oignon cebula
j	ż	jour dzień, jamais nigdy
s	s	(na początku wyrazów i w sąsiedztwie spółgłosek) sel sól, sac torba, six sześć, sport sport, veste kurtka
	z	(między samogłoskami) rose róża, valise walizka, visite wizyta
	s	(w wyrazach złożonych) vrai+semblable=vraisemblable prawdopodobny
	Nie wymawiane na końcu wyrazu: pas wyraz przeczący, las zmęczony (są wyjątki).	
ss	s	basse niska, tousser kaszleć
u	ü	mur ściana, mûr dojrzały, lugubre ponury
y	i	cygne łabędź, gymnastique gimnastyka, Ivry nazwa miasta